

ANATÓLIAI ÓRIÁSFÁK TÖVÉBEN

SZÖVEG ÉS FÉNYKÉP: GRYNAEUS ANDRÁS

Avétlen úgy hozta, hogy pár évvel a libanoni cédrusokkal való találkozásom után Törökországban megismerkedhettem egy másik cédruserdővel. Az Elmali határában lévő természetvédelmi területen nemcsak védik, hanem szaporítani és megismerni is próbálják a legértékesebb helyi fafajokat, a cédrust és a különféle juniperusokat. (Ez utóbbi nemzetség egyik faja nálunk boróka néven ismert, amely – szemben az anatóliai változatokkal – nem a nagy méretéről híres.)

A Torosz-hegyvidéken húzódó, védett terület meglehetősen magasán, 1030 és 2611 méteres magasság között, a 3000 métert is elérő hegyvonulat oldalában fekszik. A főcsúcsot (3070 m) stílszerűen itt is Olymposnak nevezik...

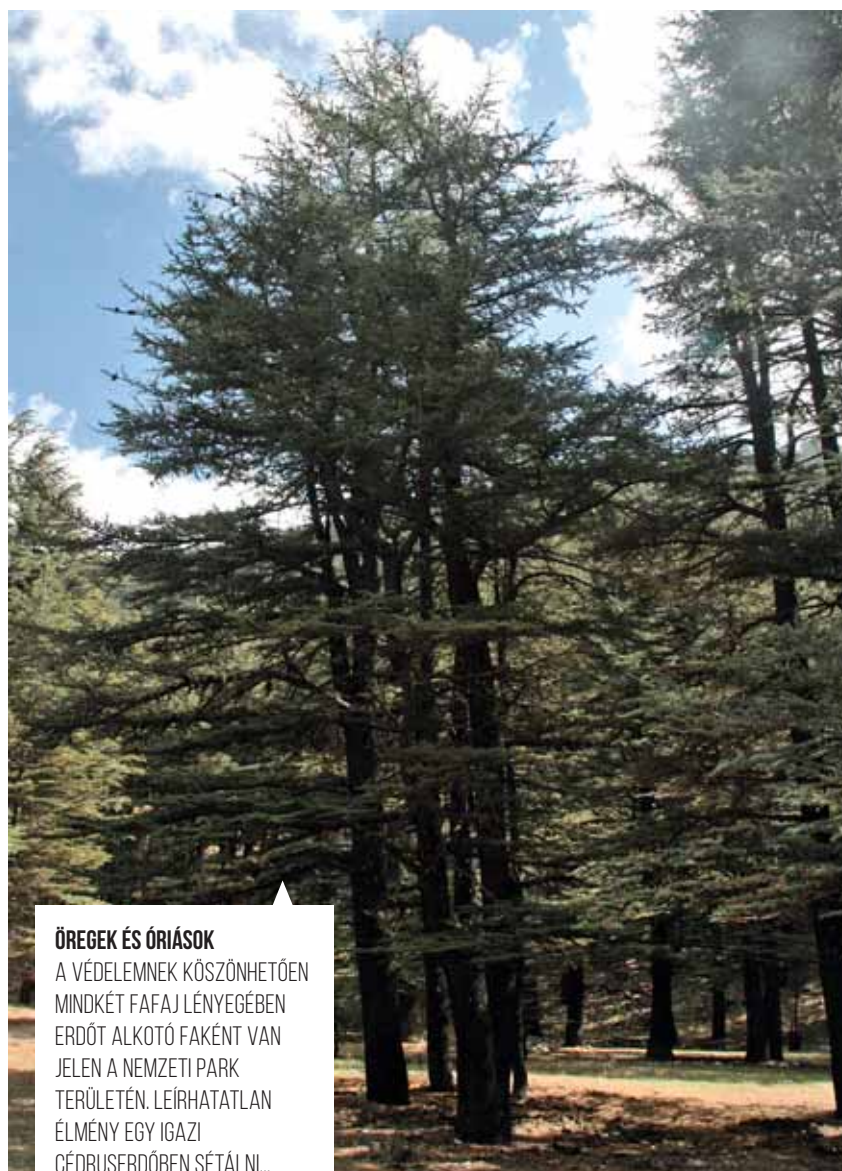
A két legnevezetesebb helyi fa a Sah és a Yarali cédrus. 2010-ben mindkettőjük korát meghatározták (ultrahangos szondázóberendezéssel), de méretük és súlyuk is impozáns: a *Juniperus* nemzetséghez tartozó 982 éves Sah (*Juniperus foetidissima Willd*) átmérője 2,42 m, magassága pedig 22,8 m. A Yarali cédrusnak (*Cedrus libani A. Rich.*) nemcsak az átmérője nagyobb egy kissé (2,54 m), hanem a magassága is: 28,7 méter – azaz, ha melléállítanánk, a Mátyás-templom tornyának kb. a feléig érne a csúcsa. De a kora szerényebb, „csak” 744 éves, vagyis IV. Béla uralkodásának a vége felé kezdett el növekedni... Oldalából évtizedeken át farigcsáltak gyújtószert az arra járó pásztorok, jókora sebet ejtve ezzel az impozáns fa törzsén.

A természetvédelmi terület kutatói keményen küzdenek a cédrusok bonyolult szaporításával, és átlagosan ötévente sikerül nagyobb mennyiségű palántát felnevelniük. Jó tanácsokban sem szűkölködnek: a feladatlista azzal kezdődik, hogy:

„Tegyük be a tobozokat a mélyhűtőbe három napra”!...

GRYNAEUS ANDRÁS
A BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM TÖRTÉNELEMTANÁRA, RÉGÉSZ, DENDROKRONOLÓGUS

ÖREGEK ÉS ÓRIÁSOK

A VÉDELEMNEK KÖSZÖNHETŐEN MINDKÉT FAFAJ LÉNYEGÉBEN ERDŐT ALKOTÓ FAKÉNT VAN JELEN A NEMZETI PARK TERÜLETÉN. LEÍRHATATLAN ÉLMÉNY EGY IGAZI CÉDRUSERDŐBEN SÉTÁLNI...

SZÍNEZETT KÖVEK

A KÉPEN LÁTHATÓ SÁRGA POR: A CÉDRUS VIRÁGPORA...

MAGASAN TORNYOSUL
A YARALI CÉDRUS

FÖLDRAJZOT TANÍT? FONTOSNAK TARTJA A FÖLDRAJZOKTATÁST?

IRATKOZZON FEL

**A MAGYAR FÖLDRAJZI TÁRSASÁG
FÖLDRAJZTANÁRI SZAKOSZTÁLYA
HÍRLEVELÉRE!**

Várjuk sorainkba az általános iskolai és gimnáziumi, valamint szakgimnáziumi földrajz-tanárokat, a tantárgyat tanító nem szakos végzettségű környezet- és természetismeret tanárokat, egyetemi hallgatókat is. Kérjük, akkor is jelentkezzen hírlevelünkre, ha a Magyar Földrajzi Társaság tagja, vagy az kíván lenni!

WWW.FOLDRAJZITARSASAG.HU/ROLUNK/251